

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Per sanitatem affectionis, & affectum diuinæ charitatis, & per
moderationem passionum, ac diminutionem fomitis impediuntur
frequentia peccata. C. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

colligata sunt tibi; & propter te ponam perpetuae condemnationis excipio. Si haec intra nos assidue retrahemus, efficiemur vere templum Domini. Et Spiritus Sanctus habitat in nobis, nea villa nos satana poterit vltius circumuenire versutis. Super decem millia quoque pedagogorum magistrorumq; doctrinam, timor Domini per cogitationes huiuscmodi nos erudit, prudenterq; custodiet: & quecumq; forsitan humano sensu non valeamus attingere, hec nobis Spiritus Sanctus insperabit. Nam quid oremus, vt beatus ait Apostolus, si cui oportet, nescimus: sed ipse Spiritus postulat pro nobis genitibus inenarrabilibus.

306. Sic & S. Antonius docebat c. 19. vita: Ad inertiam calcandam Apostoli precepta replicemus, secundum se mori quotidie testabatur; similiter & nos humanae conditionis vitam anticipem retractantes non peccabimus. Cum enim excitatis a somno, ad vesperam nos peruenire dubitemus, & quieti corpora concedentes, de lucis non confidamus aduentum, & ubiq; natura ac yra incerte memores, Dei nos prouidentia intelligamus gubernari, hoc modo non delinquemus aut aliquam fragili cupiditate raptabimur: Sed nec irascimur quadem aduersus aliquem, nec terrenos congregare thesauros ambiemus: quin potius metu quotidiani recessus & se iungendi corporis ingi meditatione omnia caduca calamibus. Cessabit mulierum amor, libidinis extinguetur incendium, intuicem nobis debita nostra donacionis, ante oculos semper habentes ultima retributionis aduentum, quia maior formido iudicij & penarum timor horridus, simul & labria carnis incentiva disolut, & ruentem animam tanquam ex aliqua rupe sustinet. Et S. Chrysostomus: Si perpetuo ac singulari diebus, quam incertus sit obitus premeditemur, hanc facile peccata committemus. Propterea Sapientia admonet quifiam dicens: In omnibus sermonibus tuis memorare nouissima tua, & in eternum non peccabis.

Et Abbas Chæremon apud Cassianum: Tria, inquit, sunt, que faciunt homines à virtute temperare, id est, au metus gehenna, sive presentium legum; aut spes atque desiderium regni colorum, aut affectus boni ipsius, amorq; virtutum. Nam timor ita malum contagium legit exercari: Timor Domini odit militiam. Spes etiam, viatorum omnium excludit incursum. Non enim delinquent omnes qui sperant in eum. Amor quoq; ruinam non metuit peccatorum, quia charitas nunquam cedit. Et iterum: charitas operis multitudinem peccatorum. Et indecirco beatus Apostolus omnem salutis summan in istarum trium virtutum consummatione concludens: Nam, inquit, manent fides, spes, charitas: tria haec. Fides namq; est, que futuri iudicij ac suppliciorum mea viatorum facit contagia declinari. Spes, qua mentem nostram de presentibus auocans, vniuersas corporis voluptates celestium praemiorum expectatione content. Charitas que nos ad amorem Christi & spiritum virtutum fructum mentis ardore succendens, quicquid illi contrarium est, toto facit odio detestari. Sic & S. Gregorius Papa l. 13. mor. c. 10. Perfecta vita, inquit, est moris meditatio, quam dum iusti sollicitè peragunt, culparum laqueos euadunt, vnde scriptum est: (Eccl. 7.) In omnibus operibus tuis memoria-

Lanciū Opus, Tom. 2.

rare nouissima tua & in aeternū non peccabis. Vnde & B. Iob, quia dies hos considerat breuiari, & solum sibi superesse sepulchrum pensat, apie subiungit, non peccauit.

CAPUT QVINTVM.

Per sanitatem affectionis, & affectus divine charitatis, & per moderationem passionum, ac diminutionem somnis impediuntur frequentia peccata.

Sextum medium est sanitas affectionis: sic S. 307. Augustinus scribit, se tribus modis à peccato conservatum: scilicet, occasionis subtractione, restringendi data virtute, affectionis sanitatem. Sanitas autem haec affectionis, est aulico affectu à rebus terrenis & deliciis mundanis, plena adhäsio ad Deum, & occupationes diuinæ, quam Deus solet seruis suis concédere tam vehementem, vt sentiant in le exynione cum Deo nasciā sensibilem omnium oblationum mundanatū, quæ etiam sine peccato admitti possent. Peccata enim, vt plurimum, oriuntur ex aliquo ad res terrenas affectu: qui ergo per sanatam à Deo affectionem caret his affectibus, & Deo adhæret, habet à se Dei beneficio amputatas causas lapsum in venialia peccata. Hoc ita explicat S. Thomas in quæst. disp. q. 24. de verit. a. 8. Si fiat perfecta ratio liberi arbitrii cum Deo, ita ut ipse Deus sit liberi arbitrii tota causa agendi, in malum flecti non poterit, quod quidem in aliquibus contingit, & præcipue in beato.

Septimum medium est plenum affectibus Diuinæ charitatis, quos Spiritus Sanctus in homine tunc excitat, cum occurrit aliqua occasio peccati. Hac ratione B. V. Maria se præscrivatam dixit ab omni peccato S. Brigittæ: Tam affluenter me rotam replete Spiritus Sanctus, quod nihil in me cap. 8. vacuum reliquit ad peccati aliquid introitum. Et ideo ego illa sum, quæ nunquam commisi peccatum veniale vel mortale. Ego quippe in charitate Dei tam ardens eram, quod nihil nihil placuit nisi perfidio voluntatis. Feruebat enim in corde meo ignis Diuina charitatis.

Sunt aliqui, inquit B. Laurentius Iustinianus de institut. & regim. Prælatorum c. 14. quamvis non multi numero, comparatione certiorum, in omni virtute probati atque perfecti, qui pro consuetudine exercitatus habent corporis & anima sensus. Hi quidem pugnam sentiunt, sed impugnatur nequaquam etiam in pariis, voluntatis assensum præbent: tum quia Spiritus S. in habitanti gratia sunt edicti: tum quia caritatis sunt vehementissimæ flammæ successi: que profecto illos roborat in certamine, ad profectum virtutis impellit, mentem trahit ad Christum & meritorum coronat triumphis. Et c. 21. Qui ardentes diligent, rarus peccant, (loquitur autem de venialibus peccatis) cauti viuant, incedunt accuratius, velocius surgunt, clarius agnoscent.

T t

Et

309.

Et ita apud Cassianum Collat. 1. c. 6. Abbas Chæremon inter tria qua faciunt homines à virtus abstineret, scilicet peccatum metum, & spem præmij, tertio ponit boni affectum, qui ex charitate Dei procedit. Quæ tria, inquit, scilicet fides & spes, & caritas, licet ad unum finem tendere videantur, magnus tamen excellentia sue gradibus ad inuicem dispergantur. Duo namq[ue] superiora, proprie sunt hominum eorum, qui ad profectum tendentes, ne dum affectum conceperent virtutum. Tertium specialiter Dei est, & eorum, qui in se esse imaginem Dei ac similitudinem recepérunt.

310.
13 de vit.
eovat.c.15.

Sic & S. Prolper: Si Deum ex toto corde diligamus, nihil erit in nobis, unde peccati desiderii seruitus. Vnde Bellarminus l. 1. de amiss. grat. c. 6. in resp. ad 1. Obiect. Interdum, inquit, perfidie dicuntur, qui semper actu diligunt Deum, & omnia quæ faciunt in ipsum referunt. Cùm qua perfectione nullum peccatum ac ne veniale quidem confondere potest. Sed hac perfectio propria Beatorum est &c. Qui ergo ferre semper ita operatur, ferre semper vivit sine peccato veniali. Ideo & Calvinus in Antidot. Cōcilij Trident. sess. 6. cap. 12. ait: Quæ virtuosa cogitatio abrēperet in hominu[m] animu[m], si totus Dei amore occupetur?

311.

Oblatum medium, Passionum moderationem & voluptatis fugam, proponit S. Basilius reg. 17. fusa: Si quis adhuc continentia à voluptate, se nique effemini paup[er] sit, neque inflest. hic sine controuersia quodius penitus peccatum effugerit. Supra autem dixerat: Qui omnibus animi sui affectionibus moderatur, neque voluptatis titillatione vllā promouetur, concuratq[ue] fortiter constanterq[ue] aduersus quamecumq[ue] prauam libidinem animatus est, hic perfecte continens est. Porro qui est eiusmodi, is sine dubio liber est ab omni peccato. Et Reg. 16. dixit: Continentiam appellamus, non si quis se à cibo penitus abstineat, quando hoc violenta quadam vita dissolutio est, sed eam, quam tollende consumac[i]e corporis causa, pietatis ergo, de industria sequimur rerum voluptatem titillantium abstinentiam.

312.

Nonum medium est ex magno virtutum exercitio & cumulo emanans concupiscentia seu somnis diminutio. Benè enim ait S. Augustinus l. 2. con. Julianum c. 10. initio: Quantum ad nos attinet, sine peccato semper effemini, donec sanaretur hoc malum (scilicet concupiscentia, quæ est in membris nostris repugnans legi mentis) si ei nū quam consentiremus ad malum. Sed quibus ab illo repellante eti[am] non lethaler, sed venialiter tamen vincimus, in h[oc] contrahimus unde quotidiū dicamus: Dismette nobis debita nostra. Hinc Suarius t. 2. in 3. p. disp. 4. l. 5. & Bellarminus l. 1. de amiss. grat. c. 6. Resp. ad Ob. 4. probans B. Virginem vixisse sine villo peccato veniali. Nam potissima, inquit, causa, cur à peccatis venialibus omnino liberari nequeamus in hac vita, est concupiscentia illa carnis, quæ & somes à Theologis dicitur, quam ex iustitia originali amissione contraximus, à quo somite B. Virgo, ut S. Thomas in 3. p. q. 27. a. 3. in prima sanctificatione vel

plane liberata, vel (quod ipse magis probat) tamq[ue] gratia copiæ repleta fuit, vt somes in ea ligatus manent, ac deinde in ipsa Filij conceptione penitus ablatus fuerint. Atqui somes peccati per Eucharistiam minuitur, vt dicit S. Thomas 3. p. q. 79. a. 6. ad 3. In modo & per exercitium virtutum. Vnde S. Augustinus lib. 2. con. Julian. c. 4. differens de concupiscentia cum qua nascimur, per peccatum originale natura virtutat, reatu peccati originalis, & concupiscentia post ablatum baptismi originale peccatum, remansur (quæ de re toto illo libro agit) dicit: Deum regenerare hominem generum ex semine sanareq[ue] visitatum, à reatu statim (scilicet per baptismum suscepimus) ab infirmitate (scilicet somite & quod idem est, iuxta Concilium Tridentinum sess. 5. nu. 5. concupiscentia) paulatim. Et l. 1. de nupt. & concup. c. 25. Concupiscentia, inquit, carnalū (qua manet in corpore mortali huius, cuius virtuosis desideriis ad illicita perpetrandā, non obediens precipit), ne regnet peccatum in nostro mortali corpore) quotidie ministrat in proficiens & continentibus, accedente autem senectute multo maxime. Et alibi: Cōcupiscentia surrepit tandem magis, quæ l. de pot. minus quisq[ue], & tandem minus quanto magis proficit. Et l. 2. con. Julian. c. 3. fin. disput. de passionib[us], concupiscentiaq[ue] motibus per carnem rebellam (spiritus nos impugnabit) (vt sunt ad peccata diuersæ,) dicit eas nobis ad meliora proficiens, magis magis minuitur, discende hinc anima p[er]it: in refugiente corpore non reduratur. Et S. Thomas cūm probans 3. p. q. 4. Christum non habuisse somitem peccati, dixit: id præstissime gratiam & omnes virtutes secundum perfectissimum gradum, etiam de aliis dicit: Virtus, inquit, moralis quæ est in rationali parte animæ, eam facit esse rationem subiectam: & tandem magis, quandoq[ue] perfecta fuerit virtus: sicut temperanza concupiscentib[us], & fortitudo ac mansuetudo irascibilem (vt dictum est in 2. par.) ad rationem autem somitiu[m] 1. q. 6. pertinet inclinatio sensuali appetitus in id quod est contra rationem. Sic igitur patet, quid quanto virtus in aliquo fuerit magis perfecta, tandem magis in eo debilitas vis somitis. Et ad 1. Inferiores vires pertinent ad sensibilem appetitum, naturaliter sunt obedientes rationi &c. Et ideo perfectio virtutis, quæ est secundum rationem rectam, excludit somitem peccati, cuius ratio consistit in resistencia sensuali appetitus ad rationem.

CAPUT SEXTVM.

Solicitude affida ne offendatur Deus, Dei que presentis memoria, & generosa repulso tentationum nos inuidetum prodest ad vitanda peccata.

Dicimus Timor & solicitude filialis affida, 314
ne offendatur Pater caelitus. Hinc S. Gororius explicans illum locum lob. 9. Verbarum omnia opera mea, ait. Ipsa bona nostra, quæ insidianis